

Op 22 juni zal de eerste zomere excursie plaatsvinden, leidende door het westelijk deel van de provincie Utrecht.

Ter jongste jaarvergadering heeft men zijn goedkeuring gehecht aan het voorstel tot verhoging der contributies. De minimumcontributie bedraagt nu f 7.50 per jaar. Wie een gebonden exemplaar van het jaarboek wenst te ontvangen, dient f 10.— te betalen. De penningmeester verzoekt degenen, die hun contributie nog volgens het oude tarief betaalden, voor een aanvulling te willen zorgen, terwijl voorts allen die nog niets remitteerden, uitgenodigd worden dit zo spoedig mogelijk te doen, want daardoor besparen zij zich de incassokosten. Giro 575520.

ROMEINSE VONDSTEN IN DE GEMEENTE HOUTEN

In ons maandblad van augustus 1950 en in dat van september/oktober d.a.v. mocht ik u een verslag geven van het eerste teken dat er in onze gemeente belangrijke vondsten uit de Romeinse tijd waren gedaan. Sedertdien werden ook op andere punten, zowel in de gemeente Houten als in Schalkwijk en in Tull en 't Waal mooie vondsten gedaan.

Door de welwillende medewerking van de heer W. Stoker, die hiervoor steeds tijd en gelegenheid had of maakte, zijn deze allen grondig gezien en voorzover mogelijk verzameld en beschreven.

Zo werd in Tull en 't Waal zelfs met medewerking van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek te Amersfoort — op aandrang van de heer Stoker — een stuk bouwland omgezet waarbij ook belangrijke vondsten werden gedaan — o.a. een Flavische fibula, een bronzen zalflepeltje, verschillende scherven van terra sigillata aardewerk, w.o. één met een stempel van Atei en Xanthus en één van Aisto, en verder glasgedeelten van wrijfschalen, enz., alsmede een veldoven die opgebouwd was van stukken Romeinse dakpannen.

Steeds koesterden wij daarbij de hoop, dat er toch eindelijk eens iets belangrijkers zou worden gevonden, wat meer aanwijzing zou geven omtrent de bewoning van deze streek door de Romeinen, te meer waar er tussen Wijk bij Duurstede en Vechten nog zo weinig bekend is.

Met de aanleg van een riolering rondom de Brink in de gemeente Houten, waarbij dit plein in de omgeving van de hervormde kerk $\pm$ 80 cm zou worden verlaagd, trof men bij deze kerk, op een onderlaag van Grauwacke Schiefen, met tufsteen opgetrokken muurwerk aan.

De verwachtingen waren groot: zouden we op dit hoge punt nu eindelijk iets vinden van een Romeinse bewoning?

Helaas gebeurde niets van dit alles. Wel werden er weer verschillende scherven gevonden van Romeins aardewerk, zelfs ook in het muurwerk verwerkt, maar verder niets.

Bovengenoemde dienst en de heer Stoker meenden dat we hier te doen hadden met secundair verwerkt Romeins materiaal en dat dit metselwerk gediend had tot afsluiting van het kerkterrien.

't Was een teleurstelling — maar de hoop bleef — en wat geschiedde nu de 22e januari j.l.? Ongeveer 20 meter ten westen van de toren der hervormde kerk werd nu een veel dieper gefundeerde, op een onderlaag van Grauwacke Schiefen van tufsteen gebouwd muurwerk aangegraven. En de gedachte was, nu hebben we het.

In overleg met de heer Stoker werd wederom de heer dr. P. Glazema, directeur van het Rijksbureau voor Oudheidkundig Bodemonderzoek gewaarschuwd. Deze achtte de vondst zo belangrijk, dat hij onmiddellijk een verdere ontgraving liet beginnen. De rioleringswerkzaamheden werden dank zij de medewerking van de aannemer, de heer Pouw, anders ingedeeld zodat men hier geen hinder van ondervond.

Tot op heden werden, na zeer intensief en vlot graafwerk, verschillende belangrijke vondsten gedaan, doch zekerheid van de bestemming van het gevondene is nog niet verkregen. Vast staat, dat we hier met Romeinse bouwresten te maken hebben, maar de grondsporen vertellen meer en duiden op een nog vroegere inheemse bewoning. Onder de Romeinse bouwresten werden oudere funderingsleuven aangetroffen en zelfs paalsporen. Wat de Romeinse bouwresten betreft, er is een vierkant hoekvertrek gevonden, onderlaag van de fundering van Grauwacke Schiefen breed 62—73 cm, waarop opgaand werk van tufsteen breed ongeveer 55 cm. Onder de Romeinse woonlaag trof men een aantal paalgaten aan en weer dieper andere. Het verband dezer paalgaten is anders georiënteerd dan het Romeinse gebouw.

Het Romeinse gebouw blijkt ongeveer 25 m lang geweest te zijn; de breedte kan voorlopig niet bepaald worden omdat de muursporen onder de aangrenzende percelen verdwijnen.

Het is te hopen dat dr. Glazema en zijn staf uit het gevondene een conclusie kunnen trekken omtrent aard en doel van dit bouwwerk. Zeker is echter dat we hier te doen hebben met een Romeins gebouw, wat voor de wetenschap al van groot belang is.

Als belangrijke vondsten moge ik noemen, naast diverse T.S. scherven en ander Romeins aardewerk, glas-imbrices en tegulae: beschilderd pleisterwerk, een gedeelte vloer van panslag, een Romeinse munt met stempelingen PRO en BON, een klein olielampje met stempel COMUNI. Op de bodem een ronde broche, scherven van fraai bewerkt zeer vroeg inheems aardewerk, een vierkante houten waterput en ook nog een gedeelte van een menselijk geraamte.

Met grote belangstelling zien we het verslag van de R.O.B. tegevoet.

A. B. HAEFKENS.

Burgemeester van Houten,

Schalkwijk en Tull en 't Waal.